

PERLAMENT (12) *sb m*

perlament (8), **parlament** (4); *perlament ModrzBaz*; *parlament KmitaSpit*; *perlament* : *parlament BielKron* (7:3).

Teksty nie oznaczają é; oba a jasne (w tym w pierwszym 1 r. błędne znakowanie).

sg N parlament (8). ◇ *G parlamentu* (1). ◇ **[D parlamentowi.]** ◇ *I parlament(e)m* (1). ◇ *L parlamencie* (1). ◇ *pl A parlamenty* (1).

Sł stp, Cn brak, Linde bez cytatu: parlament.

1. *Ciało ustawodawcze pełniące również funkcje kontrolne w stosunku do króla; sejm [parlament publicus, colloquia, consilia – sprawy BartBydż]* (5) : to wżytko [*król angielski*] czynił z przyzwolenim fienatu ktorzy fiadaią w ródzie/ zową párláment. *BielKron* 212, 203v *marg*, 212 *marg*, Llll2v; *Spize z sobą nábrawfzy/ o Krolá prófili/ Pízenic/ grochow/ y gryki fílá námłóćili. Támze ná párlámentie wżyftko otrzymali KmitaSpit* C6v; **[Przeto przysięga królowi ukazuje, od kogo i gdzie sie w rzeczach i sprawach trudnych uciekać ma: parlament to jest koronny wieczny na to od Rzeczypospolitej wysadzony. PismaPolit 202; DiarPos 78].**

[parlament czyj: PismaPolit 207; Páłace Zamki wielkie z ciofánych Marmurow Vpádły/ [...] Gdzie Ephores miewáli Párlámenty fwoie StryjKron xx3v.]

[W połączeniu szeregowym: I teraz [...] nie najdziemy nic lepszego nad postanowienie przodków naszych: mamy parlamenty swe, sejmy, rady przysięgłe, etc. PismaPolit 207.]

2. *Część Rady Królewskiej mająca za zadanie wyznaczanie i egzekwowanie praw; najwyższa instancja sądu; sąd najwyższy* (7) : (*marg*) *Perláment*. (–) *Vczyniono dwa Perlámenty/ to iest vrzád fádowych fpraw/ ieden w Wiedniu drugi w Eniponćie. BielKron* 289v, 287 *marg*; *Ná ten obyczay roty lub fetnice Sędziow w niektórych Rżeczachpófpolitych póftánowiono/ [...] także też wżytkiey Fráncufkiey ziemie w Páryżu/ ná tem mieyfću ktore Perlámentem zową [quem Perlamenti nomine appellat]. ModrzBaz* 91.

W połączeniu z nazwą miejscową lub przymiotnikiem od tej nazwy [w tym: ai (2), G sb (1)] (3): Papież y Krol z Hiszpániey do Perlámentu Paryfkiego pífáli/ áby fie lepiej obchodzili z ludźmi wżonymi BielKron 203v, 287, Llll2v.